

KHOA NGÔN NGỮ HỌC, TRƯỜNG ĐHKHXH&NV VỚI NHIỆM VỤ ĐÀO TẠO SAU ĐẠI HỌC VÀ XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ CÁN BỘ KHOA HỌC

*Khoa Ngôn ngữ học
Trường ĐHKHXH&NV - ĐHQGHN*

Năm 1956, cùng với việc thành lập Đại học Tổng hợp Hà Nội, tổ Ngôn ngữ học và sau đó là Bộ môn Ngôn ngữ học ra đời. Tháng 8/1996, do nhu cầu xã hội, Trường Đại học Khoa học Xã hội & Nhân văn đã tách một số bộ môn thuộc ngành Ngôn ngữ học của Khoa Ngữ văn lập thành Khoa Ngôn ngữ học. Như vậy, tuy mới chính thức thành lập được khoảng 10 năm, nhưng Khoa Ngôn ngữ học đã có truyền thống gần 50 năm của ngành Ngôn ngữ học, Trường Đại học Tổng hợp Hà Nội. Năm 1996, với những thành tích 40 năm phát triển, Nhà nước đã tặng thưởng Huân chương Lao động hạng Ba cho Khoa Ngữ văn (trong đó có Khoa Ngôn ngữ học ngày nay) và năm 2000, sau 5 năm tách từ Khoa Ngữ văn, Khoa Ngôn ngữ học cũng đã được Nhà nước đã tặng thưởng Huân chương Lao động hạng Ba. Phần thưởng cao quý đó là sự ghi nhận thành tích 45 năm xây dựng và phát triển của ngành Ngôn ngữ học trong đại học mà Khoa Ngôn ngữ học hiện nay là thực thể đại diện.

Phát huy giá trị tinh thần đó, từ năm 2000 đến nay, cán bộ, viên chức Khoa Ngôn ngữ học đã tiếp tục phấn đấu, xây dựng Khoa trở thành đơn vị đào tạo vững mạnh nhằm góp phần

xây dựng Trường ĐHKHXH&NV xứng đáng với vị thế của mình trong xã hội. Có thể nói, những nỗ lực phấn đấu xây dựng đơn vị vững mạnh mà Khoa Ngôn ngữ học thực hiện là một sự quyết tâm, cố gắng không mệt mỏi của cả thầy và trò trong một điều kiện, trong một môi trường hết sức khó khăn.

Kết quả là, liên tục từ năm học 2001 - 2002 đến năm học 2003 - 2004 Khoa đều được Nhà trường và ĐHQGHN công nhận là Tập thể lao động xuất sắc; cả 4/4 bộ môn đều được Giám đốc ĐHQGHN tặng Bằng khen; nhiều cá nhân được tặng Huân chương lao động hạng Ba và hạng Hai của Nhà nước, được tặng Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ và của Giám đốc ĐHQGHN.

Những phần thưởng nói trên của Nhà trường, ĐHQGHN, Chính phủ và Nhà nước là sự ghi nhận thành tích của Khoa Ngôn ngữ học trong 5 năm qua. Những thành tích đó được thể hiện trong một số mặt hoạt động sau đây của Khoa Ngôn ngữ:

Thứ nhất, Khoa Ngôn ngữ học coi mục tiêu phát triển là chính để tập trung xây dựng một khối đoàn kết nhất trí trong toàn khoa. Với điều kiện là một đơn vị mới thành lập, ngành học được nhiều người “nghĩ rằng” mang tính ngành nghề “hẹp”, Khoa đã lấy chất lượng đào tạo và nghiên cứu khoa học theo hướng “lý luận đáp ứng nhu cầu thực tiễn của xã hội” để tạo bước phát triển. Nhờ vậy mà cán bộ gắn bó với nghề nghiệp, sinh viên của Khoa ra trường có thể thích ứng với nhiều môi trường và hoàn cảnh công tác khác nhau. Vậy là Khoa đã xóa bỏ được sự băn khoăn của không ít cán bộ “nghĩ ngờ” tính nghề nghiệp của ngành Ngôn ngữ và sự “xa lạ” về nhu cầu của xã hội. Đây là thành tích có tính “trừu tượng” nhưng là một thành công quan trọng nhất của Khoa, nó khẳng định vị thế ngành nghề của Khoa trong xã hội.

Thứ hai, tiếp thu thành quả “xây dựng đội ngũ cán bộ có chất lượng” trước đây của ngành, nắm bắt tư tưởng: ĐHQGHN

là đơn vị đào tạo nhân lực ở trình độ cao, Khoa Ngôn ngữ học đã lựa chọn nhiệm vụ đào tạo sau đại học là hoạt động quan trọng nhất của Khoa. Khóa tuyển sinh đầu tiên năm học 1995 - 1996 chỉ có 1 học viên cao học theo học. Mặc dù vậy, năm 1996 Khoa vẫn xây dựng chương trình, tìm kiếm và tạo nguồn, tổ chức đào tạo có nề nếp, có quy củ, thích hợp với nhu cầu xã hội, lấy chất lượng cao làm mục tiêu chính. Đến nay Khoa luôn luôn duy trì số học viên sau đại học ở mức vượt hoặc đạt 25% trên tổng số sinh viên đại học như chỉ tiêu của ĐHQGHN. Vào thời điểm hiện nay, có 101 nghiên cứu sinh của ngành đã bảo vệ thành công luận án tiến sĩ và phục vụ trên ở khắp mọi miền đất nước; có hàng trăm học viên cao học đã bảo vệ luận văn thạc sĩ. Với số lượng 116 người đang theo học cao học và 32 người đang làm nghiên cứu sinh - công việc đào tạo sau đại học đang thực sự trở thành một hoạt động quan trọng của Khoa.

Bên cạnh đó, Khoa còn giới thiệu, tìm kiếm và mở rộng đào tạo sau đại học đối với người nước ngoài. Ngoài việc đào tạo những học viên cao học Đông Âu theo Hiệp định Nhà nước, hiện nay tại Khoa đang có 9 học viên cao học, 9 nghiên cứu sinh mang các quốc tịch: Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn Quốc, Thái Lan theo học và 2 hồ sơ xin học nghiên cứu sinh đã trình ĐHQGHN của người Trung Quốc và Mỹ. Việc người nước ngoài theo học ở cấp đào tạo cao nhất này của Khoa cho thấy trình độ đào tạo sau đại học của Khoa không chỉ đáp ứng được nhu cầu đào tạo trong nước mà còn đạt chất lượng quốc tế và khu vực, góp phần đưa Trường ĐHKHXH&NV từng bước hội nhập trình độ khu vực và quốc tế.

Có thể cho rằng, những thành tích đạt được trong đào tạo sau đại học của Khoa có ý nghĩa cực kỳ quan trọng. Đó là sự cố gắng tổ chức, tập hợp lực lượng không mệt mỏi, là việc vươn lên tiếp cận với trình độ quốc tế của Khoa trong thời gian qua, nhất là từ năm 2000 trở lại đây.

Thứ ba, Khoa Ngôn ngữ học lấy nhiệm vụ nghiên cứu khoa học là nhiệm vụ quan trọng để nâng cao chất lượng đào tạo của Khoa. Điều đó thể hiện ở chỗ hầu hết các cán bộ giảng dạy đều có đề tài nghiên cứu khoa học, các đề tài đều gắn với việc hoàn thiện và nâng cao chất lượng giáo trình đại học và sau đại học, mở môn học mới phục vụ nhu cầu thực tiễn của xã hội. Nhờ đó mà nhiều kết quả nghiên cứu khoa học của các đề tài cấp ĐHQG và cấp Nhà nước đã được công bố rộng rãi và được sử dụng trong thực tế. Đó cũng là một thành tích rất đáng trân trọng của khoa trong 5 năm qua.

Thứ tư, qua kinh nghiệm đào tạo sau đại học, từ năm 2000 đến nay, Khoa đã chủ trương mở rộng đào tạo đại học với các đại học nước ngoài. Sau khi chủ động giới thiệu, tìm kiếm và lựa chọn đối tác, từ năm học 2003-2004 Khoa đã đào tạo hệ 1 năm cho 47 sinh viên Học viện Ngôn ngữ Văn hoá Đông Nam Á (Đại học Dân tộc Văn Nam) và Học viện Ngoại ngữ (Học viện Dân tộc Quảng Tây), hệ 4 tháng cho 25 sinh viên Cao đẳng Tài chính - Thương mại Quảng Tây. Năm học 2004 - 2005 này Khoa đang đào tạo hệ 1 năm cho 72 sinh viên Học viện Ngôn ngữ Văn hoá Đông Nam Á (Đại học Dân tộc Văn Nam) và Học viện Ngoại ngữ (Học viện Dân tộc Quảng Tây), hệ 3 tháng cho 57 sinh viên Học viện Tài chính - Thương mại Quảng Tây. Khoa đã cố gắng tổ chức biên soạn chương trình, tài liệu giảng dạy hiện đại, thực tiễn đáp ứng nhu cầu cao của đối tác. Với chất lượng đào tạo tốt, những sinh viên đã học tập ở Khoa Ngôn ngữ học đều ghi nhận tính hơn hẳn về chất lượng ở đây. Hình thức mở rộng đào tạo quốc tế này đã mang lại những vị thế quan trọng cho Khoa, cho trường cũng như cho ĐHQGHN trong quan hệ quốc tế, góp phần hoà nhập với khu vực. Trên cơ sở kết quả đạt được như vậy, Khoa đang tiếp tục tìm kiếm hình thức liên kết đào tạo quốc tế mới và năm học 2005 - 2006 tới, Khoa đã sơ bộ nhận được đơn đặt hàng với hàng trăm sinh viên đến học. Tuy nhiên, đây là một công việc không phải hoàn toàn là thuận lợi

vì nó phụ thuộc vào quá nhiều khâu, quá nhiều cửa ải, đặc biệt là những nhận thức chưa phù hợp với xu thế hoà nhập để phát triển.

*

*

*

Trên đây là một vài thành tựu chính mà Khoa Ngôn ngữ học, Trường ĐHKHXH&NV - ĐHQGHN đã đạt được sau khi Nhà nước đã ghi nhận thành tích của Khoa năm 2000. Những kết quả đó một mặt là sự nỗ lực vượt bậc của Khoa - một sự toàn tâm nhất trí của thầy và trò cho sự phát triển của Khoa dưới sự lãnh đạo toàn diện của Chi bộ; mặt khác đó là kết quả lãnh đạo và giúp đỡ của Đảng uỷ, Ban Giám hiệu và các Phòng, Ban trong Nhà trường và của ĐHQGHN. Trong những năm tới, để tiếp tục phát triển, Khoa Ngôn ngữ học - Trường ĐHKHXH&NV có nhiều việc phải làm để trở thành một đơn vị đào tạo chất lượng cao, góp phần xây dựng ĐHQGHN trở thành một trung tâm đào tạo chất lượng cao trong nước và trong khu vực./.